

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΡΓΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΜΕΔΕΚΕΜ

Αριθ. Πρωτ. 1574

Ημερομηνία 20.3.2020

10 Μαρτίου 2020
Αριθμ. Πρωτ.: 275521/12803/2020

Πληροφορίες: κα Μαρία Κετσιτζίδου (τηλ.:2131306808)

- Εμφανισθεί ΔΣ
+ ρεζερβέ
- Γ. Α. Κορκομάνω
4

ΠΡΟΣ:

Α. ΔΗΜΟ ΘΕΡΜΗΣ
Δ.ση Οικονομικών Υπηρεσιών
2^ο χλμ. Θέρμης Τριαδίου
57001 Θέρμη

Β. ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΚΗΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ -ΘΡΑΚΗΣ
Τάκη Οικονομίδη - Καθ. Ρωσσίδου 11,
ΤΚ 54655 Θεσσαλονίκη

Κοιν. Γραφείο Δημάρχου
Δημοκρατίας 1, 57001,
Θέρμη

Θέμα: Κρατήσεις υπέρ ΕΜΠ κατά την αποπληρωμή συμβάσεων μελετών

Αξιότιμες Κυρίες/Αξιότιμοι Κύριο

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει αναφορά του Συλλόγου Μελετητών Δημοσίων Έργων Κεντρικής Μακεδονίας σχετικά με την υπηρεσία σας.

Ειδικότερα, στην αριθμ. 275521 αναφορά ο Σύλλογος διαμαρτύρεται για το γεγονός ότι η Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου προκειμένου να προωθήσει την πληρωμή εγκεκριμένου αρμοδίως λογαριασμού μελέτης μέλους του, απαιτεί την καταβολή κράτησης ποσοστού 1% επί του ποσού της αμοιβής υπέρ Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Για το θέμα αυτό υπέβαλε αίτημα προς το Δήμο, το οποίο απαντήθηκε με το αριθμ. 52529/27-2-2020 από τον Αντιδήμαρχο Οικονομικών Υπηρεσιών.

Σχετικά με το θέμα θα θέλαμε να σας γνωρίσουμε τα ακόλουθα:

Α. Η απάντηση του Δήμου στο αίτημα του Συλλόγου είναι αόριστη, αφού αναφέρεται απλά σε ερωτήματα που έχουν τεθεί από την υπηρεσία του Δήμου προς το ΤΣΜΕΔΕ για το θέμα, και σε «ένα περιθώριο εύλογου χρονικού διαστήματος» που απαιτείται προκειμένου το λογιστήριο του Δήμου να καταλήξει οριστικά στη διευθέτηση του θέματος.

Η απάντηση αυτή δεν είναι σύμφωνη με τις επιταγές του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος απαιτεί οι υπηρεσίες να αποφαίνονται, δια αιτιολογημένης κρίσης, στα αιτήματα των πολιτών εντός πενήντα ημερών (άρθρα 3 και 17 ν.2690/1999).

Β. Η εν θέματι επιβάρυνση προβλεπόταν από τη διάταξη της παρ. 1 άρθρου Μόνου του ΑΝ 546/1943 σε συνδυασμό με την παρ. 1 άρθρου 4 ΑΝ 440/1945 ως ακολούθως:

«ΑΝ 546/1943 Άρθρον μόνον. 1. Οι πόροι της περιουσίας του Ε.Μ. Πολυτεχνείου ενισχύονται:
α) Δι' επιπροσθέτων κρατήσεων και καταβολών ως αυτά καθορίζονται δια του άρθρ. 7 παρ. 1 υπό στοιχ. β,γ,ε,στ, ζ,η,ια,ιβ,ιγ,ιε, και ιστ, του Α.Ν. 2326/1940, οριζομένων όμως εις

ήμισιο των υπό των διατάξεων τούτων προβλεπομένων. Οι πρόσθετοι ούτοι πόροι συνεισπράττονται ομού μετά των αρχικών υπό του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών συνωδά ταις διατάξεις του Α.Ν. 2326/1940 και αποδίδονται εις το Ε.Μ.Π. εις το τέλος εκάστης τριμηνίας οικονομικού έτους μετά παρακράτησιν ενός επί τοις εκατόν δι' έξοδα βεβαιώσεως και εισπράξεως. Δια τους προσθέτους τούτους πόρους ισχύουσιν αι αυταί περί τρόπου καταβολής εισπράξεως και εξασφαλίσεως διατάξεις του Α.Ν. 2326/1940 και των κατ' εκτέλεσιν τούτου εκδοθέντων Δ/των. Ομοίως ισχύουσιν απασαι αι διατάξεις αι τροποιήσασαι μεταγενεστέρως τας διατάξεις του άρθρ. 7 παρ. 1 του Α.Ν. 2326/1940 από της δημοσιεύσεώς του και εφεξής.

« ΑΝ 440/1945 Άρθρο 4 1. Η υπέρ του Μετσοβίου Πολυτεχνείου βάσει του Ν. 546 του 1943 πρόσθετος κράτησις εξ ημίσεως επί των εν αυτών αναφερομένων πόρων του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων επιβάλλεται επί των πόρων τούτων ως καθορίζονται ούτοι εκάστοτε βάσει των κειμένων διατάξεων.»

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι ο εν λόγω πόρος της περιουσίας του ΕΜΠ συνδέεται με τις κρατήσεις και καταβολές του άρθρου 7 παρ. 1 υπό στοιχ. β, γ, ε, στ, ζ, η, ια, ιβ, ιγ, ιε, και ιστ, του Α.Ν. 2326/1940, ως «ποσοστιαίο παρακολούθημα», και συγκεκριμένα ως ποσοστό 50% αυτών.

Ο ιστορικός νομοθέτης, θα μπορούσε, εφόσον το επιθυμούσε, να προβλέψει αυτοτελή κράτηση υπέρ του ΕΜΠ, επέλεξε, ωστόσο, να την θέσει επί τη βάση των κρατήσεων υπέρ ΤΣΜΕΔΕ όπως αυτές καθορίζονται από τις εκάστοτε διατάξεις, καθιστώντας τις αναγκαία προϋπόθεση για την επιβολή της κράτησης υπέρ ΕΜΠ.

Οι διατάξεις για το ΤΣΜΕΔΕ αποτελούν, συνεπώς τη νομικά αναγκαία βάση υπολογισμού της εν λόγω κράτησης υπέρ ΕΜΠ (έτσι και Πλήρης Ολομέλεια ΝΣΚ αριθμ. 129/1989).

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 1 στοιχ. ε ΑΝ 2326/1940:

1. Οι πόροι του ταμείου αποτελούνται:.....

«ε`) **Εκ ποσοστού 2% επί της αμοιβής διά την εκπόνησιν οιασδήποτε μελέτης τεχνικής φύσεως, ως και την εκτέλεσιν ή επίβλεψιν του σχετικού έργου, του πληρωτέου ποσού των αμοιβών υπολογιζόμενου πάντοτε βάσει των κειμένων εκάστοτε διατάξεων περί των αμοιβών των ιδιωτών μηχανικών κλπ. Επί τυχόν συμφωνηθείσης μείζονος αμοιβής το καταβλητέον υπέρ του ταμείου ποσοστόν υπολογίζεται βάσει του ποσού της συμφωνίας,**

Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 39 παρ. 14 Ν.4387/2016:

14. Από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 καταργούνται οι πόροι που προβλέπονται στις διατάξεις των περιπτώσεων β', ε', ιγ' και ιη' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 2326/1940 (Α' 145), των άρθρων 9, 10, 11 και 14 του ν. 915/1979 (Α' 103), της παραγράφου 34 του άρθρου 27 του ν. 2166/1993 (Α' 137), της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του ν. 3232/2004 (Α' 48) και της παραγράφου 1 του άρθρου 150 του ν. 3655/2008 (Α' 5810).

Κατά την άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη, η κατάργηση της βάσης υπολογισμού της κράτησης υπέρ ΕΜΠ συνεπάγεται, άνευ ετέρου, την κατάργηση της ίδιας της κράτησης, εκτός και αν ο νόμος ορίζει ρητά το αντίθετο. Διαφορετική ερμηνεία θα συνιστούσε παράβαση της νομοθετικής επιταγής περί σύνδεσης της κράτησης υπέρ ΕΜΠ με τις κρατήσεις υπέρ ΤΣΜΕΔΕ, όπως αυτή ευθέως προκύπτει από τις σχετικές διατάξεις και ιδιαίτερα από το γράμμα του άρθρου 4 παρ.1 ΑΝ 440/1945 («επιβάλλεται επί των πόρων τούτων ως καθορίζονται ούτοι εκάστοτε βάσει των κειμένων διατάξεων.»)

Παραθέτουμε από την ΝΣΚ 129/2019:

«35. Με βάση τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι, ο υπέρ ΕΜΠ και λοιπών Πολυτεχνικών Σχολών πόρος, υπολογιζόμενος αρχικά στο μισό επί των υπέρ του ΤΣΜΕΔΕ πόρων των περιπτώσεων β', γ', ε', στ', ζ', η', ια', ιβ', ιγ', ιε' και ιστ', της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 2326/1940, περιορίσθηκε μεταγενέστερα από τον ν. 915/1979, υπολογιζόμενος επί των περιπτώσεων β', γ', ε', ια', ιβ', ιγ' (όπως ο πόρος της περίπτωσης αυτής είχε αρχικά θεσπισθεί) και ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2326/1940, στη

συνέχεια απομειώθηκε από το ν. 3212/2003, υπολογιζόμενος επί των περιπτώσεων β', γ', ε', ιγ' (όπως ο πόρος της περίπτωσης αυτής είχε αρχικά θεσπισθεί) και ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ίδιου νόμου, περιορίσθηκε δε και από τον ν. 4254/2014, υπολογιζόμενος μόνον επί των περιπτώσεων ε' και ιγ' (όπως ο πόρος της περίπτωσης αυτής είχε αρχικά θεσπισθεί) της παρ. 1 του άρθρου 7, **και τελικά καταργήθηκε ολοσχερώς από 6.6.2016, με την παρ. 14 του ν. 4387/2016**, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο δεύτερο, παρ. 6α, του ν. 4393/2016, με την οποία ορίσθηκε ότι, μεταξύ άλλων, καταργούνται και οι, εναπομείναντες μέχρι τότε ως βάση υπολογισμού του υπέρ του ΕΜΠ πόρου, πόροι των περιπτώσεων ε' και ιγ', της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2326/1940, καθώς επίσης και το άρθρο 14 του ν. 915/1979, σύμφωνα με το οποίο, ως υπολογιστική βάση για τον προσδιορισμό του πόρου ελαμβάνοντο για ορισμένες περιπτώσεις (μεταξύ των οποίων και για την περίπτωση ιγ') οι πόροι του ΤΣΜΕΔΕ, όπως είχαν πριν τη μεταβολή τους από τις διατάξεις του.

36. Από όλα τα παραπάνω συνάγεται ότι η κατάργηση του υπέρ ΕΜΠ και λοιπών Πολυτεχνικών Σχολών πόρου ο οποίος συναρτάται αναγκαία με τις διατάξεις για το ΤΣΜΕΔΕ, αποτέλεσε αυτόθροη συνέπεια της κατάργησης των σχετικών πόρων του ΤΣΜΕΔΕ που αποτελούσαν τη βάση υπολογισμού της, η δε κατάργηση αυτή είναι σύμφωνη με τον σκοπό των καταργητικών νόμων 4254/2014 και 4387/2016 και έγινε συνειδητά και ηθελημένα από τον ιστορικό νομοθέτη.

37. Σε κάθε περίπτωση, ακριβώς εξαιτίας της άμεσης συνέπειας των διατάξεων περί ΤΣΜΕΔΕ και ΕΜΠ, η διατήρηση του πόρου υπέρ ΕΜΠ και λοιπών Πολυτεχνικών Σχολών μετά από την κατάργηση των πόρων υπέρ ΤΣΜΕΔΕ (αλλά και την κατάργηση πλήθους ομοειδών πόρων υπέρ τρίτων, σε εφαρμογή ρητής δέσμευσης που είχε αναληφθεί με την υπογραφή των Μνημονίων, όπως παραπάνω αναλύθηκε) θα έπρεπε να ορίζεται ρητά, όπως και κατά το παρελθόν έπραξε ο νομοθέτης όταν θέλησε, παρά τις τροποποιήσεις τις οποίες επέφερε στους πόρους του ΤΣΜΕΔΕ, ο πόρος υπέρ ΕΜΠ να παραμείνει ως είχε (βλ. άρθρο 14 ν. 915/1979). Η αυτή ερμηνευτική προσέγγιση, ότι δηλαδή η κατάργηση του πόρου υπέρ του ΕΜΠ (και των λοιπών Πολυτεχνικών Σχολών), εξαιτίας της κατάργησης των πόρων υπέρ του ΤΣΜΕΔΕ που αποτελούσαν τη βάση υπολογισμού της, είναι απόλυτα σύμφωνη με τον επιδιωκόμενο σκοπό των νόμων 4254/2014 και 4387/2016, δεδομένου ότι οι νόμοι αυτοί, ως σκοπό τους έχουν την εφαρμογή δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν κατά τη συμφωνία οικονομικών προγραμμάτων διάσωσης της ελληνικής οικονομίας (Μνημόνια II και III). Μια δε από τις βασικότερες επιδιώξεις των Μνημονίων αποτελούσε και η κατάργηση των μη ανταποδοτικών χρεώσεων, κατάργηση που έτσι κι αλλιώς αποτελούσε υποχρέωση της χώρας να εναρμονίσει τη νομοθεσία της με την ενωσιακή νομοθεσία και να ενσωματώσει τη νομολογία του ΔΕΕ, η οποία είναι πάγια αντίθετη στην επιβολή φόρων υπέρ τρίτων.»

Το γεγονός ότι η διατύπωση του διατακτικού της ανωτέρω γνωμοδότησης περιορίζεται στην κατάργηση της κράτησης του άρθρου 7 παρ. 1 περ β' του ν.2326/1940 και δεν αναφέρεται ρητά και η περίπτωση ε' είναι συγκυριακό, και οφείλεται στο ότι το τεθέν από την υπηρεσία ερώτημα αφορούσε, συγκεκριμένα, την περίπτωση β' του ανωτέρω άρθρου (έργα). Το κρίσιμο νομικό ζήτημα επί του οποίου κλήθηκε να γνωμοδοτήσει το ΝΣΚ είναι κατά πόσον η κατάργηση των κρατήσεων υπέρ ΤΣΜΕΔΕ συμπαρασύρει σε κατάργηση και τις κρατήσεις υπέρ ΕΜΠ, επί του οποίου το Συμβούλιο τοποθετήθηκε, με απόλυτη σαφήνεια, θετικά.

Κατόπιν αυτών παρακαλούμε να εξετάσετε το θέμα λαμβάνοντας υπόψη τα διαλαμβανόμενα στο παρόν, και να μας γνωρίσετε τις απόψεις και ενέργειές σας σχετικά.

Το παρόν αποστέλλεται επίσης και στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κεντρικής Μακεδονίας η οποία παρακαλείται να το εξετάσει και να παράσχει οδηγίες στον ελεγχόμενο Δήμο, κατά την κρίση της και στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της.

Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

Με εκτίμηση

Ευανθία Σαββίδη
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ 5
54625 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ακριβές Αντίγραφο

Ευανθία Παπανικολάου